

Beslut

efter tillsyn av den fristående grund-
och gymnasieskolan Ekebyholmsskolan
i Norrtälje kommun

Adventistsamfundet Ekebyholmsskolan AB
Ekebyholm
762 91 Rimbo

Tillsyn av Ekebyholmsskolan

Förskoleklass
Grundskola 1-9
Gymnasieskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Ekebyholmsskolan skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Ekebyholmsskolans grundskola är det en stor andel av eleverna som inte når målen i alla ämnen och därmed inte får ett fullständigt slutbetyg. Däremot ligger det genomsnittliga meritvärdet så väl som andelen elever som efter genomförd grundskoleutbildning blir behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan över riksgenomsnittet.

De elever som fullföljt sina gymnasiestudier på Ekebyholmsskolans gymnasieprogram under den senaste femårsperioden har alla grundläggande behörighet till universitet - och högskolestudier. Däremot har inte alla godkänt betyg i alla ämnen och kurser. Cirka en fjärdedel av eleverna som inleder sina gymnasiestudier på Ekebyholmsskolan avslutar dem inte inom fyra år. Skolan bör i sitt kvalitetsarbete analysera detta och vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse och för att öka andelen elever som avslutar sina studier inom tre år.

Skolans uppdrag innebär att ge alla elever möjlighet att minst nå målen i samtliga ämnen, dvs. vid grundskolans slut få lägst betyget Godkänt. Däri innefattas också en skyldighet att vid behov ge stöd för att eleven ska nå dit i sin kunskapsutveckling. Skolans ansvar innebär också en skyldighet att kontinuerligt

följa upp och analysera såväl de enskilda elevernas som verksamhetens resultat, för att därmed kunna sätta in adekvata åtgärder för en ökad måluppfyllelse. Tillgången på särskilt stöd måste utvecklas för att säkerställa att samtliga elever i behov särskilt stöd får behovet tillgodosett. Den specialpedagogiska kompetensen vid skolan behöver förstärkas.

Skolans brist på särskilt stöd avspeglar sig i dess resultat. Andelen elever som inte har fått godkänt i samtliga ämnen är hög, samtidigt som det genomsnittliga meritvärdet är relativt högt. Detta indikerar att högpresterande elever får den undervisning de behöver för att uppnå kunskapsmålen, medan elever i behov av särskilt stöd inte får det stöd de har rätt till.

Lärarna utgår i sin undervisning från de nationella målen i läroplan och kursplaner och undervisningen anpassas till elevernas olika behov och erfarenheter. Eleverna själva uppger att de lär sig mycket, att de i viss mån får vara med och planera undervisningen och att det finns tid till diskussion och argumentation, vilket också bekräftas av lärarna och rektorn.

Eleverna på Ekebyholmsskolan uppger att de trivs och att det inte förekommer några kränkningar. Om det uppstår konflikter vidtar lärarna och övrig personal åtgärder direkt. Personalen på skolan bekräftar att lärandemiljön är trygg och trivsamt.

Skolinspektionen har i tillsynen av Ekebyholmsskolans grundskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (9 kap 2§ skollagen).
- Särskilt stöd ges inte till alla elever som är i behov av det (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor, 9 kap. 2 § skollagen, 4 kap. 1§ andra stycket skollagen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Ekebyholmsskolans grundskola identifierat följande områden som är i behov av förbättringsinsatser

- Skolan bör säkerställa att skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (9 kap 2§ skollagen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Ekebyholmsskolans gymnasieskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (9 kap 2§ skollagen).

- Särskilt stöd ges inte till alla elever som är i behov av det(1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor, 9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan är inte avgiftsfri (9 kap. 10 § skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-3.

Skolinspektionen har i tillsynen av Ekebyholmsskolans gymnasieskola identifierat följande områden som är i behov av förbättringsinsatser

- Skolan bör säkerställa att skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (9 kap 2§ skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-3.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 11 augusti 2010.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredaren Lena Rostock.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Kristina Dhenstrand
Utredare

Kopia:

Norrtälje kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av Ekebyholmsskolan
Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för grundskolan
Bilaga 3 Tillsynsprotokoll och bedömningar för gymnasieskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Norrtälje kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Ekebyholmsskolan den 23-24 februari 2010.

Detta är Skolinspektionens tredje tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet 1965. Den senaste tillsynen av skolan gjordes den 11 oktober 2004 (Dnr 54-2003:3107). I beslutet konstaterade Skolverket att skolan inte uppfyllde kraven för godkännande och rätt till bidrag enligt 9 kap. skollagen avseende att gymnasieeleverna erlade avgifter för språkresor som utgjorde ett obligatoriskt inslag i en kurs. I ett uppföljningsbeslut den 10 februari 2005 bedömde Skolverket att huvudmannen vidtagit sådana åtgärder att skolan befanns uppfylla kraven för fortsatt godkännande.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolan får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Huvudmannen och rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Norrtälje kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Det framkom att kommunen har möten ett antal gånger per år tillsammans med rektorerna för de fristående grundskolorna och gymnasieskolorna då olika verksamhetsfrågor diskuteras. Ett område för samarbete har varit enkäter/brukarundersökningar, ett annat kvalitetsredovisningarna.

Beskrivning av skolan

Antal elever på Ekebyholmsskolan

Ekebyholmsskolan	Antal elever
Förskoleklass	21
Grundskola	221
Gymnasieskola	42

Källa: Skolans egna uppgifter vid tillsynsbesöket i februari 2010.

Skolans inriktning är konfessionell med kristen profil och internationalisering.

Ekebyholmsskolan har sedan läsåret 1983/84 för grundskolan och 1990/91 för gymnasieskolan erhållit statligt bidrag. Regeringen beslutade den 24 juni 1993 (Dnr U93/2287/SE) att Ekebyholmsskolan i Norrtälje kommun hade rätt till bidrag för 60 platser som riksinternat/fristående gymnasieskola. Skolan driver i sin nuvarande form fristående förskoleklass, fristående grundskola för årskurserna 1-9 samt fristående gymnasieskola. Gymnasieskolan har tillstånd för motsvarande nationellt Naturvetenskapligt program med inriktningarna naturvetenskap, matematik och datavetenskap samt motsvarande nationellt Samhällsvetenskapligt program med inriktningarna samhällsvetenskap och språk. Gymnasieutbildningarna har i bidragshänseende förts till Samhällsvetenskapliga och Naturvetenskapliga programmet. Ekebyholmsskolan fick i beslut den 15 oktober 2002 (Dnr 44-2002:1406) tillstånd för att utöka verksamheten med en utbildning motsvarande det nationella Estetiska programmet med inriktning musik men eftersom denna utbildning inte hade startats inom två år har tillståndet automatiskt återkallats.

Huvudman för den fristående grund- och gymnasieskolan Ekebyholmsskolan är Adventistsamfundet Ekebyholmsskolan AB med organisationsnummer 556251-2425.

Verksamheten vid Ekebyholmsskolan startade 1932 och omfattar i dess nuvarande form fristående förskoleklass, grundskola för årskurserna 1-9 och gymnasieutbildningar motsvarande Samhällsvetenskapligt program och Naturvetenskapligt program. Skolan följer läroplanen för grundskolan, Lpo 94 och läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94. Skolan hade vid tillsynsbesöket 284 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Norrtälje kommun, men skolan har även elever från andra kommuner.

Ekebyholmsskolan ligger vid sjön Synningen i Rimbo, Norrtälje kommun och är delvis inrymd i Ekebyholms slott. Skolan har ett internat där elever från andra orter kan bo från årskurs sju i grundskolan till och med årskurs tre i gymnasieskolan.

Tillsynsprotokoll för Ekebyholmsskolans grundskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar för grundskolan

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att alla elever ges möjlighet att uppnå målen i alla ämnen.

Författningsstöd:

9 kap 2§ skollagen.

Motivering:

Vid Ekebyholmsskolan är det en stor andel av eleverna som inte når målen i alla ämnen och därmed inte får ett fullständigt slutbetyg. De senaste fem åren, för elever som lämnat grundskolan 2005-2009, varierar andelen elever som nått målen i alla ämnen inom intervallet 51-77 procent, utan entydig tendens till förbättring eller försämring.

Däremot ligger andelen elever som efter genomförd grundskoleutbildning blir behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan över riksgenomsnittet. År 2009 var 94,3 procent behöriga till nationellt program på gymnasiet jämfört med rikets 88,8 procent. Det genomsnittliga meritvärdet år 2009 för elever vid Ekebyholmsskolan var 225,0 och för riket 209,6.

Skolans brist på särskilt stöd avspeglar sig i skolans resultat. Andelen elever som har fått godkänt i samtliga ämnen är låg, samtidigt som det genomsnittliga meritvärdet är relativt högt. Detta indikerar att högpresterande elever får det stöd de behöver för att uppnå kunskapsmålen, medan elever i behov av särskilt stöd inte får det stöd de har rätt till. Stödet är enligt lärare och rektorn tillräckligt i årskurserna 1-6 medan det i årskurserna 7-9 inte är det. Detta gäller särskilt andra ämnen än svenska, engelska och matematik. Läsåret 2008/09 hade samtliga elever i både årskurs tre och fem godkänt i alla ämnen på de nationella proven. I årskurs nio var det en elev i engelska och svenska och två elever i matematik som inte uppnådde godkänt i de nationella proven.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Utvecklingsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver höja andelen behöriga lärare så att alla elever får tillgång till lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap 2§ skollagen.

Motivering:

Ekebyholmsskolan har ett flertal tillsvidareanställda lärare utan formell lärarbehörighet, även om de i många fall har pedagogisk- och ämnesrelaterad högskoleutbildning i de ämnen de undervisar i. Skolan planerar att höja andelen behöriga lärare genom att ersätta obehöriga lärare som går i pension med behöriga.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att särskilt stöd ges till alla elever som har behov av det.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor.

9 kap. 2 § skollagen.

Motivering:

Tillgången på särskilt stöd behöver utvecklas för att säkerställa att samtliga elever i behov av detta får behovet tillgodosett. Tillgången på specialpedagogisk kompetens bedöms vara för liten. Totalt på skolan finns en speciallärare som arbetar halvtid. Hon tjänstgör endast i årskurserna 1-6. Skolinspektionen bedömer att tillgången på särskilt stöd behöver utvecklas för att säkerställa att samtliga elever i behov av detta får behovet tillgodosett. Skolan har för närvarande organiserat det särskilda stödet så att det i årskurs 7-9 läggs ut på samtliga lärare utöver ordinarie undervisning. Både lärare och elever anger i intervjuer att det särskilda stöd som ges inte är tillräckligt. Lärarna anser att de inte har tillräcklig med tid och kunskap om specialpedagogiska metoder för att klara av det särskilda stödet så att alla elever kan ges möjlighet att nå målen i alla ämnen.

Skolans brist på särskilt stöd avspeglar sig också i skolans resultat. Andelen elever som har fått godkänt i ett eller flera ämnen är låg, samtidigt som det genomsnittliga meritvärdet är relativt högt. Detta indikerar att högpresterande elever får det stöd de behöver för att uppnå kunskapsmålen och de högre betygsstegen, medan elever i behov av särskilt stöd inte får det stöd de har rätt till. Stödet är enligt lärare och rektorn tillräckligt i årskurserna 1-6 medan det i årskurserna 7-9 inte är det.

Tillsynsprotokoll för Ekebyholmsskolans gymnasieskola

Bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar för gymnasieskolan

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan bör säkerställa att alla elever ges möjlighet att uppnå målen i alla kurser.

Författningsstöd:

9 kap 2§ skollagen.

Motivering:

De elever som fullföljt sina gymnasiestudier under perioden 2005-2009 har alla grundläggande behörighet till universitets - och högskolestudier. Däremot har inte alla godkänt betyg i alla ämnen och kurser. Cirka en fjärdedel av eleverna som inleder sina gymnasiestudier på Ekebyholmsskolan avslutar dem inte inom fyra år. Skolan bör i sitt kvalitetsarbete analysera detta och vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse och för att öka andelen elever som avslutar sina studier inom tre år.

Bristen på tillgång till särskilt stöd avspeglar sig i Ekebyholmsskolans resultat för gymnasieverksamheten. Andelen elever som inte avslutar utbildningen inom fyra år är hög, vilket kan vara kopplat till att de inte får det stöd de behöver för att klara utbildningen. På gymnasieskolan finns ingen tillgång till specialpedagogisk kompetens. Stödundervisningen ges istället av respektive ämneslärare utan att de för den skull har fått tid avsatt i sitt schema för det. Detta leder till att tillgången på särskilt stöd varierar mellan olika lärare och att det inte alltid ges utifrån elevens behov utan begränsas av hur mycket tid lärarna kan avsätta utöver ordinarie undervisning.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Utvecklingsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver höja andelen behöriga lärare så att alla elever får tillgång till lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap 2 § skollagen.

Motivering:

Ekebyholmsskolan har ett flertal tillsvidareanställda lärare utan formell lärarbehörighet, även om de i många fall har pedagogisk och ämnesrelaterad högskoleutbildning i de ämnen de undervisar i. Skolan planerar att höja andelen behöriga lärare genom att ersätta obehöriga lärare som går i pension med behöriga.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att särskilt stöd ges till alla elever som har behov av det.

Författningsstöd:

2 kap 7 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet.

9 kap. 2 § skollagen.

Motivering:

Skolinspektionen bedömer att tillgången på särskilt stöd behöver utvecklas för att säkerställa att samtliga elever i behov av detta får behovet tillgodosett. Skolan har för närvarande organiserat det särskilda stödet så att det läggs ut på samtliga lärare utöver ordinarie undervisning. Både lärare och elever anger i intervjuer att det särskilda stöd som ges inte är tillräckligt. Lärarna anser att de inte har tillräcklig med tid och kunskap om specialpedagogiska metoder för att klara av det särskilda stödet så att alla elever kan ges möjlighet att nå målen i alla ämnen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Avgifter

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan måste se till att utbildningen är avgiftsfri för alla elever.

Författningsstöd:

9 kap. 10 § skollagen.

1 kap. 2 § skollagen.

Motivering:

Skolan genomför ett antal olika studieresor utomlands för eleverna på gymnasiet. Flera av resorna sker under längre perioder och genererar höga elevavgif-

ter. Av dokument från skolan som Skolinspektionen tagit del av framgår att elever som inte deltar i resorna tillförsäkras lärarledd undervisning i skolan. Vid intervjuer med eleverna framkom att det endast är ett fåtal elever inom gymnasieskolan som inte följer med på språkresorna och därför deltar i undervisningen i skolan i stället. Eleverna berättar att de tror att den som inte har råd att följa med kan få ett bidrag från skolan

För fristående skolor görs i skollagen en koppling mellan avgiftsfrihet och rätten till bidrag. Det är Skolinspektionen som förklarar att en skola har rätt till bidrag och det är elevens hemkommun som ska lämna bidrag till skolan då eleven genomgår sin utbildning i den fristående skolan i stället för i hemkommunens skola. Rektorn hävdar att studieresorna som anordnas är frivilliga och att det finns alternativa avgiftsfria verksamheter för de elever som inte vill eller kan delta. Enligt tidigare beslut som Skolinspektionen fattat ska sådana omständigheter inte tillmätas någon betydelse för frågan om kostnaden är förenlig med skollagen.

Det är enligt Skolinspektionens bedömning inte förenligt med värdegrunden och principen om lika tillgång till utbildning att vissa elever av kostnadsskäl ska behöva avstå från inslag i utbildningen. Att skolan betalar för de elever som visar sig inte ha råd är inte heller förenligt med skolans värdegrund.
